

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.003/01- 3050

19/08/2008

Konu : 7/4598 sayılı esas
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 30/07/2008 tarihli, A.01.0.GNS.0.10.00.02-8107 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/4598 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, T.Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünün 07/08/2008 tarihli, 194/43024 sayılı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 14/08/2008 tarihli, B.14.0.BHİ.0.00.00.02-565 sayılı yazıları ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nazım EKREN
Devlet Bakanı

ve
Başbakan Yardımcısı

EKLER:

- 1-Halk Bankası A.Ş. yazısı ve eki (3 sayfa)
- 2-Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yazısı ve eki (5 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

HALKBANK

TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.
Sermayesi: 1,250,000,000,-YTL

BİRİM : Finansal Muhasebe ve Raporlama Daire Başkanlığı
KONU : Soru Önergesi

Tarih : 07.08.2008
Sayı : 194 / 43024
İşaretimiz : ZE

T.C. DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sn. Nazım EKREN)

ANKARA

İlgi:

- a-) 31.07.2008 tarih ve 01/2830 sayılı evrak akış ve talimat formunuz.
b-) 30.07.2008 tarih ve 8107 sayılı TBMM Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü'nün yazısı.

Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'ın 7/4598 esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bankamız cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Yusuf Duran OCAK
Daire Başkanı

Osman ARSLAN
Genel Müdür Yrd.

EK-1) Banka Cevabı (2 Sahife)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	07/08/2008
Sayı	2944

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ ALİM İŞİK'IN
7/4598 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.'NİN CEVABI

Soru 1-) Son 6 yılda Halkbank'tan yıllar itibariyle toplam kaç kişi kredi kullanmıştır?

Cevap 1-) 31.03.2008 tarihi itibariyle kredi bakiyesi bulunan esnaf ve sanatkar sayısı 266.836'dır.

Soru 2-) Yıllar itibariyle verilen toplam kredi miktarları ne kadardır?

Cevap 2-) 31.03.2008 tarihi itibariyle kooperatif kredi bakiyesi 2.859.274.889.-YTL'ye, 01.01.2005'ten bu yana kredi kullandırım tutarı ise 8.165.950.940.-YTL' ye ulaşmıştır.

Soru 3-) Verilen kredilerin ne kadarı zamanında ödenmediği için takibe uğramıştır? Bunların ne kadarı icralık olmuştur?

Cevap 3-) 31.03.2008 tarihi itibariyle esnaf ve kefalet kooperatifi kredilerden kaynaklanan takipteki alacaklar, Bankanın toplam takip tutarının %1,6'nı oluşturmaktadır.

Soru 4-) Esnaf ve sanatkarlarımıza Halkbank'tan verilen krediler için bağlı bulundukları kooperatifler tarafından yapılan masraf kesintilerinin düşürülmesi ya da kaldırılması konusunda bir çalışmanız var mıdır?

Cevap 4-) Kredi kullanım maliyetini artırıcı unsurların azaltılması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Soru 5-) Zor durumda olan işletme sahiplerine Halkbank tarafından verilen ve 100.000 YTL'ye kadar olan kredilerde uzun vade ve daha düşük faiz oranı uygulaması yapılabilir mi?

Cevap 5-) Bankamız, yeniden yapılandırma süreci sonrası, diğer özel bankalarda da olduğu gibi kredi ve mevduat faiz oranlarını piyasa koşullarını dikkate alarak belirlemektedir.

4603 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 3 üncü maddesi uyarınca,

“Bankaların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce çeşitli kanun ve kararnamelerle verilmiş görevler nedeniyle doğan ve bütçe ödenekleri ile karşılanamayan yıllara ilişkin olarak banka sigorta muamele vergisi eklenerek oluşmuş görev zararı alacakları, yeniden yapılandırılmaları kapsamında belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tasfiye edilir. Bankalara bedeli önceden ödenmeden görev verilemez.”

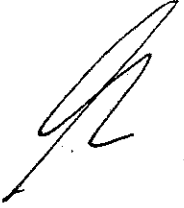
Denilmektedir.

Bu kapsamda zarar oluşturabilecek faiz oranı ile kredi kullandırımının görev zararına sebebiyet verecek olması nedeniyle düşük faiz oranı uygulaması ile kredi kullandırımı mümkün görülmemektedir. Ancak, işletme sahiplerinin Hazine veya KOSGEB kaynaklı fonlarla desteklenmesi halinde uzun vadeli ve ucuz kredi kullandırımı yapılabilecektir. Bunun

dışında ; Banka, kendi imkanları dahilinde uygun maliyet ve vadeler ile KOBİ'lere kredi kullandırmaktadır.

Soru 6-) Küçük esnaf ve sanatkarın korunması konusunda bir çalışmanız var mıdır?

Cevap 6-) Bankamız, esnaf ve sanatkarlara Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri kefaletiyle faizin % 35'i Hazine tarafından karşılanarak kredi kullandırmaktadır. Esnaf ve sanatkarın korunması konusundaki çalışmalar T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülmekte olup, esnaf ve sanatkara yönelik Eylem Planı çalışması dahilinde devam etmektedir.

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı :B 14 0 BHI 0 00 00 02- 565
Konu :Yazılı soru önergesi

14 -08- 2008

T.C
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI'NA
(Sayın Prof. Dr. Nazım EKREN)

İLGİ: 04.08.2008 tarih ve 2863 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Prof. Dr. Alim IŞIK'ın, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Nazım EKREN'e yönelttiği (7/4598) esas nolu yazılı soru önergesinde Bakanlığımızı ilgilendiren 6 ıncı soruya ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç. Dr. Yavuz CABBAR
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

Ek: 4 sayfa önerge cevabı

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	18/08/2008
Sayı	3032

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ PROF.DR. SAYIN ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

Bilindiği gibi ülkemizde özellikle küçük ve orta büyüklükteki çok sayıda esnaf ve sanatkârlarımız gerek şahsi, gerekse bağlı bulundukları kooperatifler aracılığı ile Türkiye Halk Bankası (Halkbank) A.Ş.'den yatırım ya da işletme kredisi kullanmaktadırlar. Ancak, yıllık yaklaşık %13 faiz oranı ile alınan krediler, %8 oranında kooperatif masrafı uygulaması ile işletme sahibine yıllık %21 faiz oranıyla mal olmaktadır. Bu uygulama da birçok esnaf ve sanatkârımızın düşük faizli bu kredilerden yararlanamamasına ya da kredi kullananların mağdur olmasına yol açmaktadır. Bu konu ile ilgili olarak;

- 1-Son 6 yılda Halkbank'tan yıllar itibariyle toplam kaç kişi kredi kullanmıştır?
- 2-Yıllar itibariyle verilen toplam kredi miktarları ne kadardır?
- 3-Verilen Kredilerin ne kadar zamanında ödenmediği için takibe uğramıştır? Bunların ne kadarı icralık olmuştur?
- 4-Esnaf ve sanatkârlarımıza Halkbank'tan verilen krediler için bağlı bulundukları kooperatifler tarafından yapılan masraf kesintilerinin düşürülmesi ya da kaldırılması konusunda bir çalışmanız var mıdır?
- 5-Zor durumda olan işletme sahiplerine Halkbank tarafından verilen 100.000 YTL'ye kadar olan kredilerde uzun vade ve daha düşük faiz oranı uygulaması yapılabilir mi?
- 6-Küçük esnaf ve sanatkârın korunması konusunda bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 6-

Esnaf ve sanatkâr ile küçük işletmeler, sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasında ekonomik ve sosyal hayatın önemli unsurlarından biridir. Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam seviyesi, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle de üzerinde durulması gereken bir kesimdir.

Bugün ülkemizde esnaf ve sanatkârlar, çoğunlukla bağımsız çalışmayı tercih eden, kendi işinin patronu olan, hukuki açıdan bir ortaklık yapısı içinde bulunmayan, ancak yakınları ile adi şirket türünde ortaklık kurmuş olan bir işletme yapısı içinde görülmektedir.

Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veritabanında kayıtlı 1.891.465 esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır.

Nicelikleri ve nitelikleri ile toplumumuzun sosyal ve ekonomik hayatında önemli bir yere sahip olan esnaf ve sanatkâra, Anayasamızın 173 üncü maddesinde yer alan "Devlet esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirler alır." amir hükmünden hareketle gereken önem verilmektedir.

Tarih boyunca her toplumda, özellikle de sosyal ve ekonomik çalkantıların olduğu, büyük krizlerin yaşandığı dönemlerde bir denge ve istikrar unsuru olan ve bunu defalarca kanıtlayan esnaf ve sanatkârlar, ekonomik ve sosyal hayata katkıları yanında hızla değişen bilimsel ve teknolojik yeniliklere kolaylıkla uyum sağlayabilen esnek bir yapıya da sahiptirler.

Bu sebeptendir ki, esnaf ve sanatkârlar ile “KOBİ” olarak tabir edilen küçük ve orta boy işletmelerin; sosyal, siyasal ve ekonomik dengeler üzerindeki tartışılmaz önem ve etkinlikleri nedeniyle gelişmeleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

-2002’de % 59 seviyelerinde olan esnaf ve sanatkârlarımıza verilen kredi faiz oranları % 13’e düşürülmüştür.

-Esnaf ve sanatkârlara verilen kredi tutarlarının toplam kredi hacmindeki payı artırılmıştır. 2002 yılında 153 milyon YTL kredi verilmiş iken, bu miktar 2008 yılı Nisan sonu itibarıyla 2.9 milyar YTL olmuştur.

-2002 yılında 5.000 YTL olan kredi limiti, 35.000 ve 50.000 YTL’ ye yükseltilmiştir.

-Sicil affı ile 825.000 tacir, esnaf ve sanatkârın ekonomiye dönüşü sağlanmıştır.

Ancak; burada önemli olan esnaf ve sanatkârlarımızın dünyadaki değişim ve dönüşüme intibakları ve olumsuzluklardan etkilenmelerinin önüne geçilmesi sağlanmalıdır.

Bu maksatla; 60. Cumhuriyet Hükümeti Eylem Planında Bakanlığımız sorumluluğuna verilen “Yapısal Dönüşüm Yönetimi” başlıklı 12 nci faaliyet (YDY-12) olan; “Yapısal dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkarların azami ölçüde yararlanmalarının sağlanması ve dönüşümün olumsuz etkilerinin azaltılmasını” teminen, esnaf ve sanatkarların sorunlarının tespit edilmesi ile izlenecek politikaların belirlenmesi amacıyla, “Esnaf ve Sanatkârlar Strateji, Değişim, Dönüşüm ve Destek Eylem Planı” hazırlanmaktadır.

Esnaf ve sanatkârların sorunları ve yapısal dönüşüm ve değişim için gerekli olan destek mekanizmalarının geliştirildiği “Esnaf ve Sanatkârlar Strateji, Değişim, Dönüşüm ve Destek Eylem Planı”nda;

- Kredi ve Finansman Şartlarının İyileştirilmesi,
- Vergi İstihdam ve Diğer Yasal Yükümlülüklerin Azaltılması,
- Mesleki Eğitim ve İstihdamın Desteklenmesi,
- Yenilikçilik ve Girişimciliğin Geliştirilmesi,
- Kümelenme ve Ortaklık Faaliyetlerinin Desteklenmesi,
- Mevzuattan Kaynaklanan Sorunların Giderilmesi,
- Avrupa Birliği (AB) Kaynaklarının Esnaf ve Sanatkarlarca Kullanımının Sağlanması, konularında 7 stratejik amaç belirlenmiştir.

Stratejik amaçlar çerçevesinde esnaf ve sanatkârlara; ucuz ve uzun vadeli kredi temini, vergi indirimi, ortak hareket etmeleri halinde teşvik edilmeleri, alternatif kredi uygulamalarının belirlenmesi, esnaf ve sanatkârların mesleki eğitimi, ihtiyaç duyulan alanlarda mesleki dönüşüm eğitimi, tüketici tercihlerini dikkate alan işyeri iyileştirmeleri, bazı mesleklerde yeni iş alanları yaratılması gibi hususlar değerlendirilmektedir. Yapısal değişim ve dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârlar azami ölçüde yararlanılacak, aynı zamanda değişim ve dönüşümün bu kesim üzerindeki olumsuz etkileri belirlenen hedeflerle azaltılacaktır.

Bu çalışmalar çerçevesinde, Bakanlığımız koordinatörlüğünde esnaf ve sanatkarların ilgili kuruluşları olan Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu TESK ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği TESKOMB’la birlikte 1-2 Ağustos 2008 tarihlerinde bir arama konferansı düzenlenmiştir. TESK ve TESKOMB yetkilileri, bakanlığımızın ilgili personelinin yanı sıra, ilgili tüm kamu kurumları, kamu ve özel sektör bankaları, medya temsilcileriyle akademisyenler, işadamları, kanaat önderlerinin katılımıyla düzenlenen Arama Konferansı’nda Esnaf ve Sanatkar Destek, Değişim, Dönüşüm

Stratejisi ele alınmış ve çözüme dönük öneriler ortaya çıkarılmıştır. Konferansın çıktıları, esnaf ve sanatkarlarımıza dönük strateji ve eylem planı çalışmalarında önemli katkılar sağlayacaktır.

Yine; esnaf ve sanatkârların problemlerinin çözülmesi ve sosyoekonomik durumlarının iyileştirilmesi çalışmalarında önemli bir adım 2008 yılı içinde yapılması planlanan “Esnaf ve Sanatkârlar Şûrası”dır. Şûrada; bakanlıkların, üniversitelerin, mesleki kuruluşların ve ilgili gerçek ve tüzel kişilerin bilgi ve tecrübelerinden yararlanılarak, mevzuat, mesleki eğitim, finans, sosyal güvenlik, vergi vb. sorunların çözüm yollarının, alınması gerekli yasal ve idari önlemlerin tespiti, ülke düzeyinde izlenecek politikaların oluşturulması ve esnaf ve sanatkârlara yönelik yeni açılımlar geliştirilmesi öngörülmektedir.

Esnaf ve sanatkârlarımızın yeni ekonomik koşullarda rekabet güçlerinin artırılması, sosyal ve ekonomik yaşamda etkin aktörler olarak varlıklarının sürdürülmesi amacıyla, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olarak; esnaf ve sanatkârlarımızın işbirliği suretiyle girdi maliyetlerinin azaltılması, daha etkin satış ve pazarlama olanaklarına kavuşmaları yönünde örgütlenmeleri, bu çerçevede Temin Tevzi, Küçük Sanayi Sitesi Yapı ve diğer kooperatif oluşumları teşvik edilmektedir.

Bakanlığımızca, ülkemizde bulunan 5.442 adet Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi bünyesinde 178.048 ortağa, 942 Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi (ESKK) bünyesinde 657.803 esnaf ve sanatkâra, 94 adet Küçük Sanat Kooperatifi bünyesinde 6.560 küçük sanat erbabına, 763 Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi bünyesinde 115.550 küçük sanayiciye ve sanatkâra, 184 adet Temin Tevzi Kooperatifi bünyesinde ise 17.440 esnaf ve sanatkâra hizmet sunulmaktadır.

Bu kapsamda, esnaf ve sanatkârlarımızın mesleki faaliyetleri çerçevesinde güç birliği, karşılıklı yardımlaşma ve dayanışma göstererek örgütlenmeleri, günün icaplarına uygun teknik şartlara haiz işyerlerine sahip olmaları ve modern imalat metotlarından faydalanmaya yönelik talepleri ile serbest pazar ortamında rekabet edebilmelerini sağlayacak ekonomik şartların oluşturulmasında ESKKK, Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi, Küçük Sanat Kooperatifi, Temin Tevzi Kooperatifi ve Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi gibi örgütlenmelerinde yardımcı olunmaktadır.

Öte yandan, taşımacılıkla iştigal eden esnaflarımızın taşıma hizmetlerinin pazarlanması ve mesleki ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi şeklinde örgütlenmeleri sağlanmaktadır.

Tüm esnaf ve sanatkârlarımızın mesleki faaliyetlerinin yürütülmesi ve üretim kapasitesini artırarak ek istihdama katkı sağlamaları açısından ihtiyaç duyulan işletme sermayesi ve yatırım finansmanına yönelik olarak, Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla esnaf ve sanatkârların tek başına erişemedikleri finansman kaynaklarının sağlanmasında yardımcı olunmaktadır.

Ayrıca, bu kooperatiflerin de üst kuruluşları aracılığıyla güçlendirilmek suretiyle ekonomide etkin üretim ve hizmet birimi olarak faaliyetlerini sürdürmeleri desteklenmektedir.

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığının ilgi yazısında Bakanlığımızca cevaplandırması istenilmemekle birlikte, 4 no’lu soruya ilişkin Bakanlığımız çalışmaları:

Söz konusu soru önergesinde “Esnaf ve sanatkarlarımıza Halkbank’tan verilen krediler için bağlı bulundukları kooperatifler tarafından yapılan masraf kesintilerinin düşürülmesi ya da kaldırılması konusunda bir çalışmanız var mıdır?” şeklindeki 4’üncü soruya ilişkin olarak,

Bakanlığımız, Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve TESKOMB yetkilileri ile değişik tarihlerde toplantılar düzenlenmiştir.

Bu toplantılarda; esnaf ve sanatlara kooperatif kefaletiyle kullandırılan kredilerden yapılan kesintilerin azaltılması, Halk Bankasında bulunan TESKOMB hesaplarına daha yüksek oranda mevduat faiz oranının uygulanması ve bu şekilde esnaf ve sanatkârimızın daha az maliyetle kredi kullanmalarının sağlanması konuları görüşülmüş olup, halihazırda Etnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi kefaletiyle kullandırılan kooperatif kredilerinden yapılan % 3'er oranındaki "Risk Fonu" ve "Masraf Karşılığı" kesintilerinin 1'er puan indirilerek uygulanması hususunda çalışmalar sürdürölmektedir.

Diğer taraftan; 15.5.2008 günü kabul edilen 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (İstihdam Paketi) ile esnaf ve sanatkârların Bağ-Kur prim borçları yeniden yapılandırılmıştır.

Buna göre;

1) Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 ay içinde başvuranların, prim borçlarını 24 aya kadar eşit taksitlerle ödenmesi kolaylığı getirilmiştir.

2) Bir ay içinde yapılacak ödemelerde ise gecikme faizlerinde % 85 indirim yapılması imkânı sağlanmıştır.

Son olarak; Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) imkânları ile imalatçı 5.000 sanatkârımıza, 6 ay ödemesiz, 3 ayda 1 ödemeli, sıfır faizli 25.000,00 YTL.'lik (kadın sanatkârlara 30.000,00 YTL.) kredi verilmesi planlanmıştır. Bu suretle esnaf ve sanatkârlarımıza 125.000.000,00 YTL.'lik kredi desteği sağlanacaktır.